ئەولادی عەسڕ و کوڕی بێوەژنێ ... عەبدولڕەحمان فەرهادی

1- کوڕی بێوەژنێ

لە ناوەڕاستی حەفتاکان کە پۆلی شەشی زانستیم تەواو کرد، نمرەکەم بایی ئەوە بوو لە کۆلیجی زانستەکان لە زانکۆی سلێمانی وەربگیرێم، ئەوکاتە باوکم تەواو کەوتبووە ساڵەوە و پیر و کەنەفتە بووبوو، ماڵمان لە خانووەکی دووچاوەی یەک لە گەڕەکە کۆنەکانی عەربەت بوو، منی عەربەتیی، بۆ جارێکیش چەندە! سلێمانیم نەبینیبوو، لەگەڵ حەمیدی ئامۆزام بۆ یەکەمجار، ڕوومکردە ئەو شارە، کە ئەویش لە کۆلیجی ئاداب لەوێ وەرگیرابوو، سەرەتا بەر لەوەی لە بەشەناوخۆ ناومان بێتەوە، مانگێک لە چاوەخانووەکی داتەپیوی مەڵکەندی دەژیاین، ئێوارەیەکیان لەگەڵ حەمید بەرەو بازاڕ شۆڕبووینەوە، لاتوپات و گیرفان نیمچە بەتاڵ تێی وەردەسووڕاین، گەیشتینە دەوروبەری مزگەوتی کاکەحمەی شێخ و لەولاوە چەند پەوپیرەژنێک ماست و سەرتوێژ و قەیماغیان دانابوو دەیانفرۆشت، لێیان نزیک بووینەوە و من دەمویست جامە بچکۆلەی ماست بۆ نانی ئێوارە بکڕم، پیرەژنەکان بەهۆی قسەوباسی نێو خۆیانەوە بەریان بە خەڵکەوە نەمابوو، زۆرم بەلاوە سەیر بوو! چما ئەم پیرەژنە سەرگەردانانە بۆ قسە هاتوون یان بۆ کار و کەسابەت؟ زیاتر لێیان نزیک کەوتمەوە تا بزانم لە چیی دەدوێن، دواتر گوێم لێیان بوو قسە و لفتیان لەبارەی کێچەوە بوو، یەکیان دەیگوت: من حەجمینم لەدەست کێچەوە نەماوە، ئەویتر بۆی دەسەندەوە: کێچ شەوێ نایەڵێ بەکامی دڵ بخەوم، لەولاتر پیرەژنێکی چاویلکە لەچاوی گۆچان لەپاڵ کە زۆر زیت و زرنگ دیار بوو، دەیگوت: نازانم کێی لەدەست ئەم کێچە پیسە قورتارمان دەبێت! مەراقمە بۆ جارێک کێچێک چەندە! بەدەست بگرم، منیش فزوولەن ویستم هەر بە شێخی لەمبارەوە لەگەڵی بدوێم و لە بەرانبەریەوە وەرامیم دایەوە: پورە گیان توخوا ناوت چییە؟

وەرامی دامەوە: من ناوم گورجی یە، بۆ؟

گوتمە: پوورە گورجی گیان، دەبا من چارەسەریی ئەم کێچە لەعنەتییەت بۆ باسکەم، ڕێگایەک هەیە بۆ لەناوبردنی یەکجارەکیی کێچ و با بۆتی باسکەم.

هەستم کرد گەشانەوە بە ڕوخساری دادە گورجییەوە دەرکەوت و بە سەرسەمانەوە تەماشای دەکردم:

دا دەی ڕۆڵە گیان چۆن چۆنی؟
پوورە گورجی ئێوە لە ماڵەوە خۆڵەمێش(مشکی) تان هەیە؟
ئەیچۆن نیما نە!
پوورە گورجی، تۆ هێڵەگت بینیوە؟
ئەیچۆن بەساقە.
هێڵەگێک بێنە چەند مشتێ مشکیی تێکە.
ئێ ێ ێ ێ؟
ئینجا مشکییەکە لە بنی هێڵەگەکەوە بێنەوە.
ئێ ێ ێ ێ؟
بیخە ناو هێڵەگێکی وردتر.
ئ□ □ □ □ □؟
پاشان لە تافتەی بدە.
ئ□ □ □ □ □؟
ئینجا خۆڵەمێشە پۆدراوییەکە لەسەر دەسڕێک ڕاخە.
ئ□ □ □ □ □؟
پاشان یەک یەک کێچەکان بگرە و پێڵووی چاویان بکەوە و مشکییەکەی تێکە، بەمجۆرە کێچ تەواو دەبن و بۆ هەتاهەتا لە کێچ ڕزگارتان دەبێ .
هەستم کرد پوورە گورجی زۆر لێم دەهری بوو و تێگەیشت بە بەزمێکم بردووە!
بە سەروڕوخسارێکی پەشۆکاوەوە ڕووی کردمێ و پێی گوتم:
بەساقە ە ە ە ە؟
وەرامم دایەوە: بەڵێ پوورێ گیان؟
پێی گوتم:
بەساقەەە ە، توخوا تۆ کوڕی بێوەژنێ نیی؟

1- ئەولادی عەسڕ

شێعەلی خوێندەواریی نەبوو، لەگەڵ ئەوەش پیاوێکی تڕوتۆپەستوور بوو و خۆی بە گووێکی گەورە دەزانی، بەڵام گرێی نەخوێندەواری، ناوەوەی هەنجن بە هەنجن کردبوو. زێنەدینی کوڕە گەورەی شێعەلی هەرزەکارێکی دەمچەفت بوو و بە کەلەش لەندەهۆرێک بوو، زەلام لێی دەترسا، شێعەلی ئەوەندەی دار لە دەمی زێنەدین وەردابوو، زێنەدین بە تەواوی شەرمی لە بابی شکابوو و جاری وا هەبوو لەسەر شتی بێمانا دەبووە مشتومریان و بابی لەبەر سەی ڕوودەکرد و سەت جنێوی پێ دەدا و هارێک بوو، لە چاوی ماری نەدەگەڕایەوە. زێنەدین لە پۆلی پێنجی سانەوی بوو و خوێندەوارییەکی چاکی پەیدا کردبوو، شێعەلی ئیرەیی

پێ دەبرد و ڕۆژ نەبوو داوای لێ نەکات فێری خوێندەواریی بکات، ئەویش گوێی پێ نەدەدا، قسە و داواکانی بابی وەک بایەک بوو بەبن گوێی دابڕێ. شەعەلی زۆری مەراق خوێندەواری بوو و بڕیاریدا دانێ ڕۆژێک بۆ دەوامی مەحوێلئومییە تەرخان بکات، بەڵکم ئەوە خوایە لەو گرێکوێرەی نێو دەروونی بۆ یەکجاری ڕزگاری بێت.

شەعەلی بەخەی و کورتەک و شەرواڵی نورت و نوێی و جەمەدانیی نمرە پێنجی، ڕۆژانە لەدوای سەعات سێوە دەچووە وانەکانی بنکەی نەهێشتنی نەخوێندەواری لە تەیراوە، سێ مانگان بێ پسانەوە دەوامی کرد و خەریک بوو دەستوقەڵەم پەیدا بکات. ئێوارەیەکی هەینی، دیوەخانی شەعەلی لە مێوانی خزم و دەرودراوسێ و ناسیاو جمەی دەهات و زێنەدینی کوڕیشی قولینچکی دیوەخانەکەی گرتبوو و گوێی لە قسەوباسان دەگرت و باوکی باسی لە خوێندەوارییەکەی خۆی بۆ ئامادەبووان دەکرد. زێنەدین تەزقاڵە باوەڕی بە فشەفشەکانی شەعەلیی بابی نەدەهات، چونکە شەعەلی لە قسەوباسان زۆری پێوەدەنا و کونەبایەک بوو لەو گۆڕە. زێنەدین ڕقی لەو فشانەی بابی هەڵسا و لەنکاوەا قیت بۆوە و چوو لەودیو کتێبەکی (مێژووی نوێ)ی پێلی پێنجی ئەدەبیی هێنا و لەبەردەم شەعەلیی دانا و پێی گوت دە مادام خوێندەوارییت پەیدا کردووە، دە دەی بەرگی ئەم کتێبەم بۆ وەخوینە. شەعەلی دەمەکی خۆش لە بەرگی کتێبی مێژووی نوێ ڕاما و چەندی سەر هێنا و برد، نەیزانی بیخوێنێتەوە، مەجلیس هەموو چاوەنۆڕ بوون شەعەلی بزانێ (مێژووی نوێ) بخوێنێتەوە، شەعەلی ڕاڕ و پت داما بوو و ئەوەی ڕەنگ بوو لە ڕووی نەمابوو، زێنەدینی کوڕیشی لەسەر سەری بوو. لەناکاو شەعەلی قیت بۆوە و مێژووی نوێ ی بە (مشیر نوری) خوێندەوە. زێنەدین لە قاقای پێکەنینەی دا و شیڕاندییە سەر بابی: کورە گووم لە خوێندەوارییەکەت شەعەلی، هەی دایکحیز ئەمە کەی خوێندەوارییە!

• بیرۆکەی خوێندنەوەی کتێبی (مێژووی نوێ) ف.پ بۆی باس کردم و لای من ئەم دەقەی لێ کەوتەوە.